

MEDICINA CA IUBIRE PENTRU UMANITATE ACADEMICIANUL GHEORGHE GHIDIRIM LA 85 DE ANI

Născut la 22 aprilie 1939 în comuna Palanca, Ștefan Vodă. Medic, domeniile de cercetare: chirurgie generală și laparoscopică.

Doctor habilitat în medicină (1983), profesor universitar (1986), membru titular al Academiei de Științe a Moldovei (1993).

Ilustrul medic-chirurg, savant cu renume și om de cultură, academicianul Gheorghe Ghidirim a absolvit Facultatea de Pediatrie (1963) și doctorantura la Catedra de chirurgie a Institutului de Medicină din Chișinău (1966). După primii ani de activitate ca asistent, cariera tânărului doctor în medicină s-a dezvoltat vertiginos: conferențiar (1966–1986), profesor (din 1986), șef al Catedrei de chirurgie pentru subordinați (1978–1979), prodecan al Facultății de Medicină Generală (1964–1975), șef al Catedrei de chirurgie generală (1979–1992) și șef al Catedrei de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi” (din 1992 până în prezent) ale USMF „Nicolae Testemițanu”. A fost deputat al popoului în Sovietul Suprem al URSS (1989–1992), ministru al Sănătății din Republica Moldova (1990–1994), academician coordonator al Secției de Științe Medicale a AȘM (1993–1995 și 1999–2001).

Este greu de presupus ce l-a determinat pe viitorul mare chirurg și dascăl să-și consacre viața celui suferind, prosperării științei și chirurgiei autohtone. Cert e că a făcut alegerea perfectă, activitatea sa fiind marcată de performanțe unice, dar și de o autentică dragoste pentru om. Ca la Hipocrate: „Oriunde este iubită arta medicinei, există și o iubire pentru umanitate”.

A fondat școala științifică în pancreatologie în Republica Moldova. A introdus, împreună cu prof. V.I. Filin, printre primele în URSS operații organomenajante în pancreonecroze, reducând mortalitatea de la 80% la 10%. Împreună cu conf. A. Ghereg a efectuat în 1992 prima colecistectomie laparoscopică în Repu-

blica Moldova. A cercetat modificările homeostaziei metabolice, inclusiv enzimatică în afecțiunile chirurgicale ale plămânilor (abcesul pulmonar, bronșectaziile, chistul hidatic și cancerul pulmonar), stările patologice ale sistemului digestiv (boala ulceroasă, colelitiaza și în special pancreatita acută). Studiul aprofundat al etiopatogenezei, simptomatologiei, metodelor de diagnostic și tratament, efectuat în colaborare cu prof. Z. Gorbușin sub îndrumarea prof. V.I. Filin din Sankt Petersburg, a stat la baza pancreatologiei contemporane, în studii fiind argumentată atitudinea organomenajantă în pancreonecrozele severe – principiu esențial respectat astăzi de către specialiștii de profil. A pus începuturile chirurgiei endoscopice și bariatrice în Republica Moldova.

Rezultatele cercetărilor efectuate de acad. Gheorghe Ghidirim se regăsesc în circa 790 de lucrări științifice, în opt monografii și trei manuale. Veritabile cărți de căpătâi pentru medicii-chirurghi sunt lucrările: *Ostryy pankreatit i ego oslozhneniya* (1982, în colab.); *Travmaticheskie pankreatity* (1990, în colab.); *Stimularea imunității locale în tratamentul procesului inflamator* (2004, în colab.); *Hemoragiile digestive superioare non-variceale* (2009, în colab.), manualele *Curs de chirurgie* (2004, în colab.) și *Surgical pathology* (2006, în colab.).

Academicianul Gheorghe Ghidirim deține 45 de obiecte de proprietate intelectuală; are un număr de 271 de citări în literatura de peste hotare; indexul Hirsch – 6. În cadrul Saloanelor Internaționale de inven-

tică a fost desemnat cu 9 medalii de aur, 6 medalii de argint și o medalie de bronz.

Este președinte al Consiliului științific specializat pentru conferirea gradelor științifice de doctor și doctor habilitat în medicină la specialitatea „Chirurgie”, președinte al Comisiei de Atestare a chirurgilor din Moldova.

A pregătit 20 de doctori și 15 doctori habilitați în medicină. A introdus rezidențiatul în pregătirea medicilor și a organizat parteneriatul în medicină cu SUA. A prezentat comunicări științifice la 37 de congrese și simpozioane științifice republicane și internaționale, inclusiv în Rusia, Ucraina, România, Letonia, Uzbekistan, Polonia, Ungaria, Turcia, Estonia, Spania, Italia, Austria, Belgia, Germania, SUA, Japonia ș.a.

Este membru al Colegiului de redacție al revistelor „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe medicale” (Chișinău); „Chirurgia” (București); „Cercetări experimentale medico-chirurgicale” (Timișoara); „Jurnal de Chirurgie” (Iași); „Новости хирургии”, Vitebsk, Belarus, Импакт-фактор РИИЦ (2012): 0.095; „Arta Medica” (Chișinău); „Curierul Medical” (Chișinău).

Este membru al Societății Mondiale de Chirurgie, al Societății Internaționale de Chirurgie Hepato-pancreato-biliară, al Societății de Chirurgie Laparoscopică din SUA, membru de onoare al Academiei de Științe Medicale din România, membru de onoare al Societății Române de Chirurgie, membru de onoare al Societății Române de Chirurgie Laparoscopică. Timp de zece ani (1986–1996) a fost președinte (actualmente președinte de onoare) al Asociației Chirurgilor din Moldova „Nicolae Anestiadi”, a fost președinte al Ligii Medicilor din Moldova și unul dintre fondatorii Secției de Științe Medicale a AȘM.

În 1999, Societatea Chirurgilor din Moldova l-a distins cu „Bisturiul de Aur”. Este Laureat al Premiului Național în domeniul Științei și Tehnicii pentru anul 2011. I s-au conferit titlurile de „Om Emerit”, „Eminent al Ocrotirii Sănătății din URSS”, a fost decorat cu Ordinul „Gloria Muncii”, „Ordinul Republicii”, Medalia AȘM „Dimitrie Cantemir” și Medalia „Nicolae Testemițanu”, Medalia „Ion Juvara” (România).

Este Cetățean de Onoare al municipiului Chișinău (2014), Cetățean de Onoare al satului de baștină Palanca, raionul Ștefan Vodă (2019).

Sunt oameni pentru care niciodată nu vor exista comparații. Cultura, dimensiunea multilaterală a

personalității, stăpânirea și verticalitatea pe care le-a demonstrat de atâtea ori și le demonstrează în continuare îl face pe acad. Gheorghe Ghidirim inegalabil și incomparabil. Cu modestie, dar cu perseverență și tenacitate a obținut notorietatea de chirurg și savant de care oameni numărați au avut parte în istoria medicinei din Moldova.

La cea de-a 85-a aniversare Domnia Sa vine în fața pacienților, colegilor și discipolilor cu un palmares imens de cunoștințe și cu experiențe de excepție pe care le-a acumulat în calea sa de glorie profesională și le împărtășește necondiționat în serviciul Societății și Poporului. Și ca un mare dascăl care a investit în oameni, trăiește cu marea speranță că tot ce a cultivat și a promovat cu atâta grijă va da roadele așteptate. Căci mereu a înaintat față de sine și de discipolii săi noi sarcini pe care trebuie să le atingă, oricât de anevoioase ar fi. Iar exemplul său, activitatea și realizările sale sunt argumentul care ne face să credem că se poate.

Academicianul Gheorghe Ghidirim face parte din generația de aur a oamenilor de știință și cultură care au promovat și înmulțit tradițiile și valorile spirituale, dar și cele democratice, fiind un remarcabil exponent al Mișcării de Renaștere Națională. A făurit istoria medicinei, contribuind la restructurarea sistemului de sănătate și al învățământului superior medical, raliându-le la rigorile timpului. S-a impus prin inteligență și devotament de adevărat patriot al plaiului și neamului nostru, îndrăgostit de cultură, limbă și istorie, altoind încontinuu această dragoste generațiilor tinere.

Ne bucurăm să îl știm pe Domnul academician Gheorghe Ghidirim mereu alături, implicat în activități academice, în munca asiduă de cercetare și în cea didactică, aducând în tot ce face dedicație, energie, entuziasm, profesionalism, dar și un farmec aparte al calităților sale irepetabile, binevoitoare și atât de necesare în momentele cele mai dificile.

La mulți ani, Domnule academician Gheorghe Ghidirim, noi și frumoase realizări în continuare!

Acad. Ion TIGHINEANU
Acad. Eva GUDUMAC
M. c. al AȘM Emil CEBAN
Acad. Stanislav GROPPA
Dr. hab. Ina PALII
Dr. Leonid CHIȘLARU